

Győri Péter:

Merre tovább? – 2013. január 1. után

(Mi lesz és mi lehetne?)

Merre tovább? – 2013. január 1. után

Hajléktalanügyi országos konferencia 2012.

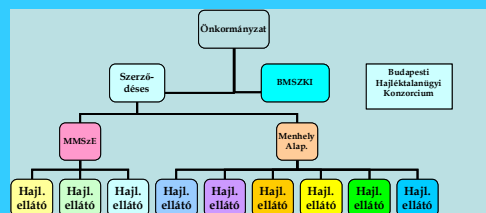
2011. augusztus Balatonföldvár – 2012. augusztus Balatonföldvár

„Aluljáró akció” –
Budapestén új
finanszírozási
rendszer

**Nemzeti
Szociálpolitikai
Konceptió –**
Nyitrai Imre –
helyettes államtitkár

„Fűtött utca program”
Váci úti éjjeli menedékhely
Aszódi úti éjjeli menedékhely
Déli pu-i menedékhely
Szabolcs utcai kórház

**Budapesti
Hajléktalanellátók
Konzorciuma**

TÁMOP-ok

KENYSZI...

HA CSAK...

Reálisan lehetséges forgatókönyvek
Forgatókönyv – 1
A szociális segítségnyújtás megerősítése
A fentiekben vázolt kötelezettségek és szállás biztosítási konstrukciók megvalósítása
A meglévő szállás biztosító szolgáltatások igényének megfelelővé tétele
Szükség esetén a közterületeken berendezkedés elhelyeztetése
Forgatókönyv – 2
Területileg szegmentált erőszak alkalmazása
Egyes frekvenciált közterületeken az ott alvás, szokásosnál eltérő tartózkodás rendszeti felzámolása
Fedél nélküliek más közterületekre áramlása
Szállásnyújtó intézmények zsúfoltságának radikális megnövekedése
Forgatókönyv – 3
Területileg és időben koncentrált erősebb erőszak alkalmazása
A frekvenciált közterületeken alvás időszakos, pl. évszakfüggő rendszeti felszámolása
Kritikus menedékhelyek, esetleg kényszer-befogadók megnyitása
Fedél nélküliek más közterületekre áramlása
Szállásnyújtó intézmények zsúfoltságának radikális megnövekedése

Forgatókönyv – 4
Szociális segítés helyett totális erőszak
A közterületeken alvás rendszeti felszámolása
A közterületeken alvók rabosítása
Fedél nélküliek más közterületekre áramlása
Szállásnyújtó intézmények zsúfoltságának radikális megnövekedése
Forgatókönyv – 5
Folyamatos
Néhány erős verbális, gyenge végrehajtási „tisztogatási akció” bevetése
Közterületen élők megvédése a spontán külső erőszaktól
A hajléktalanellátás volumenének növelése
Forgatókönyv – 6
Protekcionalista akciózás
A fedél nélküli lakossági megsegítésének fölerősítése
Bármilyen minőségű férőhelyek időleges akciószériáknak megnyitása
A frekvenciált közterületeken a kontroll megerősítése
Egyes szolgáltatások szelektív előnyben részesítése

„Kunyhóbontások”
Újpalota
Zugló
Csepel
Ferencváros
Kőbánya

**„LÉLEK ház”
projekt**

2011. augusztus Balatonföldvár – 2012. augusztus Balatonföldvár

Jogbiztonság-hiány
Korrupció...
Protekcionalizmus...
Inkompetencia

Államosítások

**Kisebb
egyházak
megszűntetése**

**Szociális
juttatások,
jogosultságok
megvonása**

**Radikális
forrás-
elvonások,
átszervezések**

**EU-milliárdok
elpocsékolása -
„kincstári beszállítók”**

**Újabb
miniszter,
h. államtitkár**

HA NEM CSAK...

2013. január 1. után „új világ” kezdődik?

**Az lesz valóban, amit a törvények eddig is
előírtak?**

Mit is írtak elő?

I.

Merre tovább? – 2013. január 1. után
Hajléktalanügyi országos konferencia 2012.

Alap definíciók – kiinduló feltételek – személyi hatály

(2) E törvény 6. §-a és a II-III. Fejezet alkalmazásában **hajléktalan** a bejelentett lakóhellyel nem rendelkező személy, kivéve azt, akinek bejelentett lakóhelye a hajléktalan szállás.

(3) E törvény 7., 78., 84. és 89. §-ainak alkalmazásában **hajléktalan az, aki éjszakáit közterületen vagy nem lakás céljára szolgáló helyiségben tölti.**

Nem lakás céljára szolgáló helyiség az, amely kizárólag ipari, építőipari, mezőgazdasági, vízgazdálkodási, kereskedelmi, tárolási, szolgáltatási, igazgatási, honvédelmi, rendészeti, művelődési, oktatási, kutatási, egészségügyi, szociális, jóléti és más gazdasági célra szolgál.

7. § (1) A települési önkormányzat, tekintet nélkül hatáskörére és illetékességére, köteles az arra rászorulóknak átmeneti segélyt, étkeztetést, illetve szállást biztosítani, ha ennek hiánya a rászorulóknak az életét, testi épségét veszélyezteti.

(2) Az ellátást biztosító követelheti a kifizetett átmeneti segély megtérítését a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szervtől.

84. § (1) Az éjjeli menedékhely az önellátásra és a közösségi együttélés szabályainak betartására képes hajléktalan személyek éjszakai pihenését, valamint krízishelyzetben éjszakai szállás biztosítását lehetővé tevő szolgáltatás.

(2) A hajléktalan személyek **átmeneti szállása** azoknak a hajléktalan személyeknek az elhelyezését biztosítja, akik az életvitelszerű szálláshasználat és a szociális munka segítségével képesek az önellátásra.

Merre tovább? – 2013. január 1. után
Hajléktalanügyi országos konferencia 2012.

Alap definíciók – kiinduló feltételek – személyi hatály

Az lesz valóban, amit a törvények előírnak? Nos, akkor:

Éjjeli mendékhelyen NEM nyújtható ellátás annak, aki

- ✓ önellátásra **nem képes**
- ✓ a közösségi együttélés szabályainak betartására **nem képes**
- ✓ éjszakáit **nem** közterületen vagy nem lakás céljára szolgáló helyiségben tölti

Átmeneti szálláson NEM nyújtható ellátás annak, aki

- ✓ az életvitelszerű szálláshasználat és a szociális munka segítségével **nem képes** az önellátásra
- ✓ éjszakáit **nem** közterületen vagy nem lakás céljára szolgáló helyiségben tölti

Ezért a szolgáltatásnyújtást megelőzően meg kell(ene) vizsgálni

- ✓ az önellátásra képességet
- ✓ a közösségi együttélés szabályainak betartására való képességet
- ✓ éjszakáit közterületen vagy nem lakás céljára szolgáló helyiségben tölti-e

Merre tovább? – 2013. január 1. után
Hajléktalanügyi országos konferencia 2012.

Alap definíciók – kiinduló feltételek – személyi hatály

Az lesz valóban, amit a törvények előírnak?

**1993 – 2013 között a Szociális törvény változatlanul szabályozza,
kiket tekintenek hajléktalanoknak**

De ennek a meghatározásnak semmi, vagy majdnem semmi értelme

Ennek a szabályozásnak semmi köze a valós helyzethez

**A hajléktalan-ellátás NEM az értelmetlen és valóságidegen
hajléktalan-meghatározás mentén alakult és formálódott,
hanem a valós élethelyzetek, krízishelyzetek mentén**

Akkor most valóban az lesz, amit ezek a törvények előírnak?

Nem kellene végre inkább az alapokat helyre tenni?

Lásd: Vannak-e jogaik a hajléktalanoknak (1996)

Merre tovább? – 2013. január 1. után
Hajléktalanügyi országos konferencia 2012.

Alap definíciók – kiinduló feltételek – személyi hatály

Az lesz valóban, amit a törvények előírnak? Nos, akkor:

Amennyiben éjszakáit közterületen tölti

✓ és azt életvitelszerű lakhatásra használja

✓ és a közterület belterületen van

✓ **és az ellátására kötelezett önkormányzat a hajléktalan-ellátás feltételeit biztosítja**
akkor az illető szabálysértést követ el,

A szabálysértés esetén kiszabható büntetések, intézkedések:

a) a szabálysértési elzárás, *b)* a pénzbírság, (5000 – 150 000 Ft), *c)* a közérdekű munka
....., *b)* az elkobzás, *c)* a kitiltás, *d)* a figyelmeztetés.

**Vagyis ha az ellátására kötelezett önkormányzat a hajléktalan-ellátás feltételeit
biztosítja, akkor VAN szabálysértés, ha
NEM biztosítja, akkor NINCS szabálysértés.**

Merre tovább? – 2013. január 1. után
Hajléktalanügyi országos konferencia 2012.

Alap definíciók – kiinduló feltételek – személyi hatály

Az lesz valóban, amit a törvények előírnak?

Nos, akkor:

Szociális ellátás nyújtása
ÉS/VAGY
szabálysértési eljárás
lefolytatása?!

(Mármint a törvényalkotók szerint)

2013. január 1. után „új világ” kezdődik?

**Az lesz valóban, amit az új törvények
2013. január 1-től előírnak?**

Mit is írnak elő?

II.

Az lesz valóban, amit az új törvények 2013. január 1-től előírnak? Feladat- és hatáskörök

Minden helyi (értsd: települési és megyei) önkormányzat feladata^[1]:

- A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások;
- A lakás- és helyiséggazdálkodás;
- **A területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;**

Budapesten a Fővárosi Önkormányzat (települési önk.) feladata:

- A szociális ellátások biztosítása
- **A hajléktalan ellátás;**

Budapesten minden kerületi önkormányzat (települési önk.) feladata:

- A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások;
- **A területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;**

^[1] 2011. évi CLXXXIX. Törvény Magyarország helyi önkormányzatairól*

Merre tovább? – 2013. január 1. után
Hajléktalanügyi országos konferencia 2012.

Az lesz valóban, amit az új törvények 2013. január 1-től előírnak?

Feladat- és hatáskörök

A települési önkormányzatok ellátási kötelezettsége a település lakosságára, valamint **a településen életvitelszerűen tartózkodó hajléktalanokra terjed ki.**^[1]

Ha a feladat ellátására kötelezett önkormányzat a **hajléktalan-ellátás feltételeit nem biztosítja**, akkor a „Közterületen életvitelszerű lakhatás tilalmának megszegése” miatt **szabálysértést nem lehet (szabad) megállapítani.**^[2]

^[1] **Szt. 89. § (1)**⁴⁹⁷ *A települési önkormányzatok ellátási kötelezettsége a település lakosságára, valamint a településen életvitelszerűen tartózkodó hajléktalanokra terjed ki, kivéve, ha az intézményt társulás keretében más önkormányzattal közösen tartják fenn, vagy az intézménnyel nem rendelkező önkormányzattal kötött szerződésben a fenntartó az ellátást más önkormányzat lakosaira kiterjedően is vállalta.*

(2) Ha az (1) bekezdésben foglaltak szerint az intézmény ellátási területe a fenntartó önkormányzat illetékességi területét meghaladja, az intézmény keretében nyújtott szolgáltatásokat - eltérő megállapodás hiányában - valamennyi beutalt részére azonos feltételekkel kell biztosítani.

(3) A (2) bekezdést kell alkalmazni az intézményi ellátás megszüntetése esetén is.

^[2] **140. Közterületen életvitelszerű lakhatás tilalmának megszegése**

186. § (1) *Aki a közterület belterületét rendeltetésétől eltérő módon, életvitelszerű lakhatás céljára használja, illetve életvitelszerű lakhatáshoz használt ingóságokat közterületen tárol, szabálysértést követ el.*

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés nem állapítható meg, ha a feladat ellátására kötelezett önkormányzat a hajléktalan-ellátás feltételeit nem biztosítja.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a közterület-felügyelő is szabhat ki helyszíni bírságot.

Merre tovább? – 2013. január 1. után
Hajléktalanügyi országos konferencia 2012.

Az lesz valóban, amit az új törvények 2013. január 1-től előírnak?
Feladat- és hatáskörök

2013. január 1-ig és azután is:

Minden települési önkormányzat kötelessége
a településen életvitelszerűen tartózkodó hajléktalanok ellátása

2013. január 1-től:

Minden települési (és tágabban: helyi) önkormányzat kötelessége
a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint
a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása

(hajléktalan az, aki
éjszakáit közterületen vagy nem lakás céljára szolgáló helyiségben tölti)

Merre tovább? – 2013. január 1. után
Hajléktalanügyi országos konferencia 2012.

Az lesz valóban, amit az új törvények
2013. január 1-től előírnak?
Feladat- és hatáskörök

Egy „kis” kitérő - példák

„Zéró tolerancia” – mire is, kire is vonatkozik?

„Zéró tolerancia” – a hajléktalanokra?
„Zéró tolerancia” – az önkormányzatokra?

2013. január 1. után

Merre tovább? – 2013. január 1. után
Hajléktalanügyi országos konferencia 2012.

„Zéró tolerancia” – mire is, kire is vonatkozik?
„Zéró tolerancia” – a hajléktalanokra?
„Zéró tolerancia” – az önkormányzatokra?
2013. január 1. után

Akkor az hogyan lesz? Példák/esetek:

Budapesten, az V. kerületben kilakoltatnak egy családot, akik ezután éjszaka a Városligetben alszanak

Kérdés: Az V. kerületi önkormányzat perelhető-e, mert nem előzte meg hajléktalanná válásukat?

Kérdés: A család tagjai szabálysértési eljárás alá vonhatóak-e?

Ha az V. kerület nem biztosította a hajléktalanellátás feltételeit – NEM

Ha az V. kerület biztosította a hajléktalanellátás feltételeit – IGEN

(Ezt kerület hogyan?)

szabálysértés nem állapítható meg, ha a feladat ellátására kötelezett önkormányzat a hajléktalan-ellátás feltételeit nem biztosítja.

Merre tovább? – 2013. január 1. után
Hajléktalanügyi országos konferencia 2012.

„Zéró tolerancia” – mire is, kire is vonatkozik?
„Zéró tolerancia” – a hajléktalanokra?
„Zéró tolerancia” – az önkormányzatokra?
2013. január 1. után

Akkor az hogyan lesz? Példák/esetek:

Cegléden kilakoltatnak egy családot, akik ezután éjszaka a Városligetben alszanak

Kérdés: melyik önkormányzatnak kell az ellátást biztosítania?

Fővárosi Önkormányzatnak?

Zuglói önkormányzatnak?

Ceglédi önkormányzatnak?

Kérdés: A család tagjai szabálysértési eljárás alá vonhatóak-e?

Ha a melyik önkormányzat nem biztosítja az ellátás feltételeit? - NEM

Ha a melyik önkormányzat biztosítja az ellátás feltételeit? – IGEN

szabálysértés nem állapítható meg, ha a feladat ellátására kötelezett önkormányzat a hajléktalan-ellátás feltételeit nem biztosítja.

Merre tovább? – 2013. január 1. után
Hajléktalanügyi országos konferencia 2012.

Az lesz valóban, amit az új törvények 2013. január 1-től előírnak?
Feladat- és hatáskörök

2013. január 1-ig és azután is:

Minden települési önkormányzat kötelessége
a településen életvitelszerűen tartózkodó hajléktalanok ellátása

Eddig hogyan tett eleget minden települési önkormányzat e kötelezettségének?
Milyen rendszer lett kialakítva, hogy ennek eleget tehessenek? És milyen lesz?

2013. január 1-től:

Minden települési (és tágabban: helyi) önkormányzat kötelessége
a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a
hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása

Minden település felkészül(t) arra, hogy 2013. január 1-től biztosítsa
a hajléktalanná válás megelőzését,
a hajléktalanná vált személyek rehabilitációját,
a hajléktalanná vált személyek ellátását?

Milyen rendszer lett kialakítva, hogy ennek eleget tehessenek?

(hajléktalan az, aki éjszakáit közterületen vagy nem lakás céljára szolgáló helyiségben tölti)

Az lesz valóban, amit az új törvények 2013. január 1-től előírnak?
Feladat- és hatáskörök

**Ahhoz, hogy valóban az történjen, amit a régi-új törvények előírnak,
vagyis 2013. január 1-től minden település valóban**

- **ellássa a településen életvitelszerűen tartózkodó hajléktalanokat és**
- **biztosítsa a a hajléktalanná válás megelőzését és**
- **biztosítsa a területén hajléktalanná vált személyek rehabilitációját és**
- **biztosítsa a területén hajléktalanná vált személyek ellátását,**

nos, ahhoz

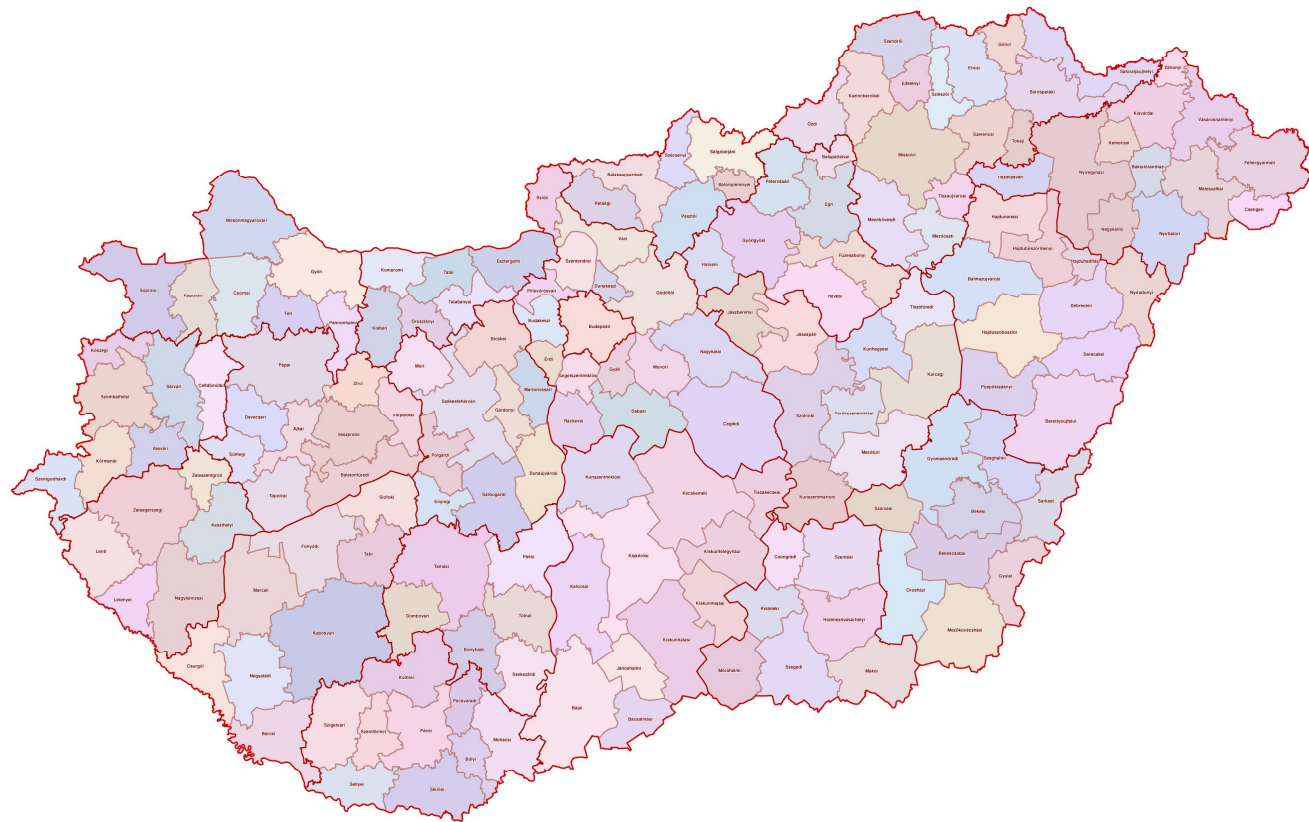
**egy merőben új, országos hajléktalanügyi politika kialakítására,
egy merőben új hajléktalanügyi cselekvési program végrehajtására,
egy merőben új jóléti eszközrendszer beüzemelésére**

lenne (lett volna már) szükség

Merre tovább? – 2013. január 1. után
Hajléktalanügyi országos konferencia 2012.

Az lesz valóban, amit az új törvények 2013. január 1-től előírnak?
Ellátás-szervezés, -finanszírozás
Új járási rendszer

Magyarország járási rendszere (tervezett)

WWW.JARASOK.COM

Merre tovább? – 2013. január 1. után
Hajléktalanügyi országos konferencia 2012.

Az lesz valóban, amit az új törvények 2013. január 1-től előírnak?
Ellátás-szervezés, -finanszírozás

Finanszírozó(k)

Kormány

Járási Kötelező Települési Társulások? Települési önkormányzatok?

NFÜ

HKA

Szponzorok, igénybe vevők

„Szolgáltatás-vásárlók”

Központi állami pénzügyi-szakmai irányító szervezet?

Megyei Intézményfenntartó Központ

Járási Kötelező Települési Társulások? Települési önkormányzatok?

Ellátók

Települési önkormányzatok

Civilek

Egyházak

Merre tovább? – 2013. január 1. után
Hajléktalanügyi országos konferencia 2012.

**Az lesz valóban, amit az új törvények 2013. január 1-től előírnak?
Ellátás-szervezés, -finanszírozás**

2013. évi költségvetési törvény

„A szociális és gyermekjóléti ellátórendszerben is jelentős változások várhatók, az ezekre vonatkozó szaktörvényi módosulásokról ugyanakkor az Országgyűlés még nem döntött.

Ennek megfelelően a költségvetési törvényjavaslatban az ágazat támogatásai a kormányzat célkitűzéseit tükrözik. **Az ellátórendszer anomáliái széles körben ismertek, a változtatási igények jogossága vitathatatlan.**

A módosítások elsősorban az alapellátások erősítésére irányulnak, az érintettek „otthonközeli” ellátása érdekében.”

...

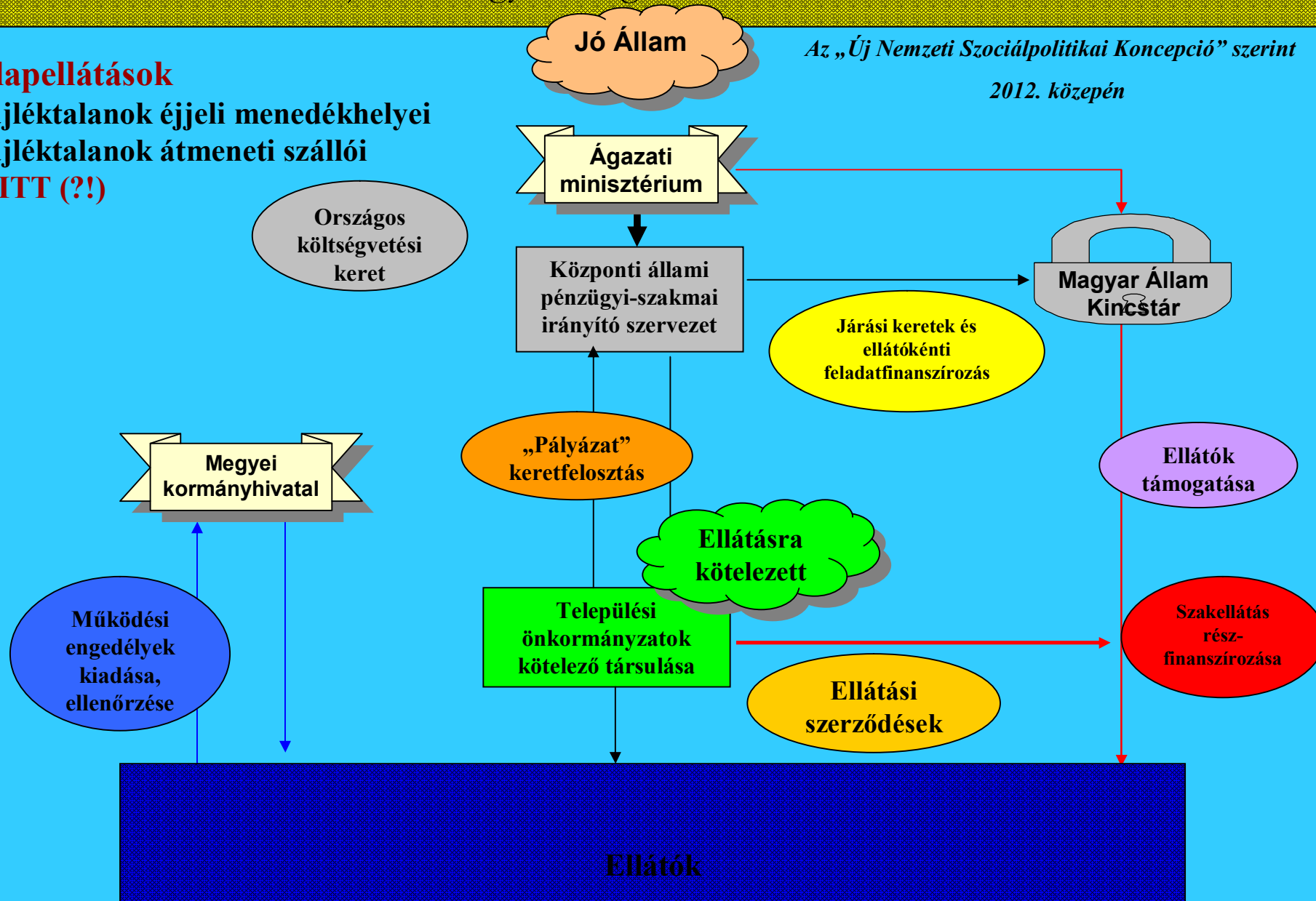
„A térségi szerepet betöltő **szakellátások** átalakítása **2013-ban kiteljesedik**: a megyei önkormányzati feladatok átvételével 2012-ben megkezdődött folyamat jövő évben **a teljes szakellátási felelősség állami feladattá tételével** folytatódik, **egységessé téve a központi irányítást** ezen a területen. Ennek eredményeképpen megvalósulhat az intézményrendszer hosszabb távú racionalizálása, valamint hosszú távú fenntartható működése.

A feladatátadás miatt mintegy 20 milliárd forint önkormányzatokat megillető normatív hozzájárulás, valamint 1 százalékpont helyben maradó személyi jövedelemadó és 5% gépjárműadó (együttesen 17 milliárd forint) csoportosul át a szaktárca fejezetébe.”

Merre tovább? – 2013. január 1. után
Hajléktalanügyi országos konferencia 2012.

Alapellátások

hajléktalanok éjjeli menedékhelyei
hajléktalanok átmeneti szállói
is ITT (!)

Merre tovább? – 2013. január 1. után
Hajléktalanügyi országos konferencia 2012.

The diagram illustrates the structure of the social security system in Hungary, based on the 'New National Social Policy Concept' from mid-2012. It shows the flow of funds and services between various entities:

- Top Level:** 'Jó Állam' (Good State) and 'Ellátásra kötelezett' (Obligated to provide) are at the top.
- Central Level:** 'Ágazati minisztérium' (Ministry of Human Resources Management and Social Security) is the central authority. It is connected to 'Központi állami pénzügyi-szakmai irányító szervezet' (Central state financial and professional management organization) and 'Magyar Állam Kincstár' (Hungarian State Treasury).
- Regional Level:** 'Megyei kormányhivatal' (Regional government office) and 'Megyei Intézményfenntartó Szerv' (Regional institution maintenance service) are shown. The regional government office is connected to the central ministry and the regional institution maintenance service. The regional institution maintenance service is connected to the central management organization and the service providers.
- Service Providers:** 'Ellátók' (Service providers) are at the bottom. They receive funds from the 'Magyar Állam Kincstár' and the 'Megyei Intézményfenntartó Szerv'. They also provide services to the 'Ellátók' (Service providers) and receive 'Ellátási szerződések' (Service contracts) from the 'Megyei Intézményfenntartó Szerv'.
- Other Elements:** 'Országos költségvetési keret' (National budget framework) is connected to the 'Magyar Állam Kincstár'. 'Működési engedélyek kiadása, ellenőrzése' (Issuance and monitoring of operating licenses) is connected to the 'Megyei kormányhivatal'. 'Járási társulás rész-finanszírozása' (Partial financing of the joint service) is connected to the 'Ellátók'.

Szakellátások

Jó Állam

Ellátásra kötelezett

Ágazati minisztérium

Központi állami pénzügyi-szakmai irányító szervezet

Megyei kormányhivatal

Megyei Intézményfenntartó Szerv

Ellátók

Magyar Állam Kincstár

Országos költségvetési keret

Ellátókénti feladatfinanszírozás

Keretfelosztás gondozási-támogatási szükségletfelmérés alapján

Ellátási szerződések

Ellátók támogatása

Működési engedélyek kiadása, ellenőrzése

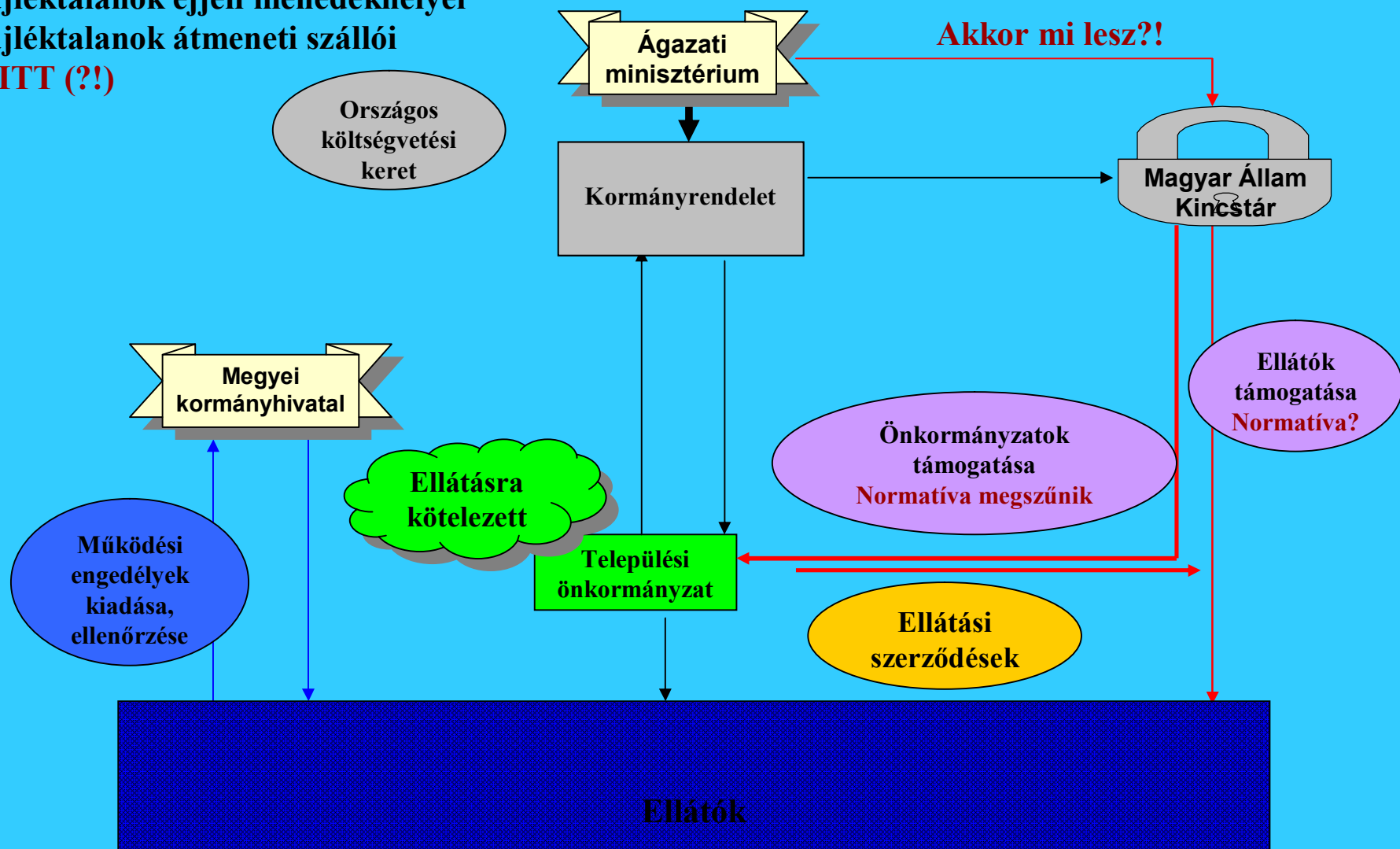
Járási társulás rész-finanszírozása

*Az „Új Nemzeti Szociálpolitikai Konceptió” szerint
2012. közepén*

Merre tovább? – 2013. január 1. után
Hajléktalanügyi országos konferencia 2012.

Alapellátások

hajléktalanok éjjeli menedékhelyei
hajléktalanok átmeneti szállói
is ITT (!)

Az lesz valóban, amit az új törvények 2013. január 1-től előírnak?

Ellátás-szervezés, -finanszírozás

„Alapellátás” – a lakóhely-, otthonközeli ellátások

(ét keztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, gyejő...)

eddig: településekhez telepítve

„Szakellátás” – a nem-lakóhelyi, bentlakásos intézmények

eddig: megyei szinthez, nagyobb településekhez telepítve

A hajléktalanok átmeneti szállói, éjjeli menedékhelyei

bentlakásos intézmények,

a bentlakásos intézmények általános szabályai vonatkoznak rájuk,

nem egy-egy település lakóit látják el,

Ennek ellenére az „alapellátás” körébe kerülnének?!

Merre tovább? – 2013. január 1. után
Hajléktalanügyi országos konferencia 2012.

Az lesz valóban, amit az új törvények 2013. január 1-től előírnak?
Ellátás-szervezés, -finanszírozás

Ha
a hajléktalanok átmeneti szállói, éjjeli menedékhelyei
az alapellátások közé kerülnek, és
minden település kap egy – viszonylag szabadon felhasználható –
éves „alapellátási forráscsomagot”,
akkor
a szállások a többi helyi alapellátással kerülnek „verseny helyzetbe”.

De
a hajléktalan szállások jelentős része nem önkormányzati fenntartású,
nem csak a település lakói használják,
nem olcsó szolgáltatás,
...

Jut-e így a fenntartásukra forrás az egyes településeken
2013. január 1-e után?

Merre tovább? – 2013. január 1. után
Hajléktalanügyi országos konferencia 2012.

Az lesz valóban, amit az új törvények 2013. január 1-től előírnak?
Ellátás-szervezés, -finanszírozás

E döntés során kikről is kell gondoskodnia az egyes települési önkormányzatoknak?

Az „alapellátás”, a települési ellátási felelősség körében minden település biztosítja majd
a) a saját területén a hajléktalanná válás megelőzését?

Nem lesznek önkormányzati kilakoltatások?

A magántulajdonú lakásokból történő kilakoltatásokat is megakadályozzák?

Mindenki kap annyi támogatást, hogy lakhatását megőrizhesse?

b) a saját területén hajléktalanná vált személyek ellátását?

Minden érintett település fizetni fog az ellátóknak, szállásnyújtóknak?

c) a saját területén hajléktalanná vált személyek rehabilitációját?

Minden érintett település segíteni fog a jövedelem és lakhatás megoldásában?

A települési (ellátás-szervezési, finanszírozási) felelősség valóban kiterjed majd
mindazokra, akik a település területén hajléktalanná váltak/válnának?

+ Minden települési önkormányzat kötelessége
a településen életvitelszerűen tartózkodó hajléktalanok ellátása

Az lesz valóban, amit az új törvények 2013. január 1-től előírnak?

Ellátás-szervezés, -finanszírozás

- *A nem-önkormányzati intézmények is bekerülnek az egyes települések éves „alapellátási forráscsomag”-jába? – „normatív” helyett helyi „feladat” finanszírozás*
- *A nem-önkormányzati intézmények **NEM** kerülnek be az egyes települések éves „alapellátási forráscsomag”-jába? – „normatív” helyett központi „feladat” finanszírozás*
- *Marad a kapacitás-szabályozás, kapacitás-korlátok, maradnak a jelenlegihez hasonló támogatási összegek és metódusok? – de nem „normatív” formában*
- *Ha nem „normatív” (törvényben előírt), akkor valahol, valakiknek, valahogyan dönteni kell...*

„Csak” azt nem tudja senki 124 nappal 2013. január 1-e előtt, hogy

Mi alapján jutnak majd forráshoz az egyes szolgáltatók?

Honnan (kitől) jutnak majd forráshoz?

Egyáltalán milyen forráshoz...?

...???

2013. január 1. után akár „új világ” is kezdődhetne

Ha új törvényeket alkotnának

Mit is írhatnának ezek elő?

I.

Merre tovább? – 2013. január 1. után
Hajléktalanügyi országos konferencia 2012.

Mit is írhatnának elő?

Hajléktalanellátásra **jogosult** az a személy, aki

- § Betöltötte 18. életévét
- § Beköltözhető lakással, vagy lakrésszel nem rendelkezik és
- § Aktuális szociális, mentális, egészségi helyzete miatt **ön maga lakhatásáról önerejéből, vagy közvetlen hozzátartozói segítségével, támogatás nélkül nem képes.**

A hajléktalanellátásra való jogosultság minimális **mértéke:**

Egyedülálló személy esetében – az aktuális szociális, mentális, egészségi helyzet függvényében:

- § hajléktalanok éjjeli menedékhelyén, vagy hajléktalanok átmeneti szállásán **lakhatás** biztosítása, vagy/és
- § a csoportos/közösségi lakhatás biztosításához szükséges jövedelempótló, jövedelemkiegészítő **pénzbeli támogatás**
- § valamint ezekhez kapcsolódó szociális alapellátási **szolgáltatások**

....

Eltartott **kiskorú gyermekkel élő** személy esetében

- § önálló lakásban, vagy lakrészben **lakhatás** biztosítása, vagy/és
- § az önálló/közösségi lakhatás biztosításához szükséges jövedelempótló, jövedelemkiegészítő **pénzbeli támogatás**
- § valamint ezekhez kapcsolódó szociális alapellátási **szolgáltatások**

HA CSAK...

Merre tovább? – 2013. január 1. után
Hajléktalanügyi országos konferencia 2012.

Mit is írhatnának elő?

A hajléktalanellátásra való jogosultságot **megállapítja**:

A. alternatíva: Az érintett személy tartózkodási helye szerinti **önkormányzat jegyzője** (vagy az általa megbízott személyek, szervezetek)

B. alternatíva: Az érintett személy tartózkodási helye szerinti **járási (kerületi) hivatal vezetője** (vagy az általa megbízott személyek, szervezetek)

A jogosultságnak megfelelő hajléktalanellátás **biztosításáról gondoskodik**:

A. alternatíva: Az érintett személy tartózkodási helye szerinti **önkormányzat jegyzője** által megbízott szervezetek

B. alternatíva: Az érintett személy tartózkodási helye szerinti **járási (kerületi) hivatal vezetője** által megbízott szervezetek

C. alternatíva: Az érintett személy tartózkodási helye szerinti **önkormányzat** által megbízott szervezetek

A jogosultságnak megfelelő hajléktalanellátás biztosítását **finanszírozza**:

§ A központi költségvetés közvetlenül, illetve az érintettnek nyújtott pénzbeli támogatáson keresztül

§ Az érintett, illetve közeli hozzátartozója közvetlenül, illetve az érintett a kapott pénzbeli támogatáson keresztül

§ **Az érintett lakásigénylésre jogosultságát kezelő önkormányzat**

2013. január 1. után akár „új világ” is kezdődhetne

Ha új törvényeket alkotnának

Mit is írhatnának ezek elő?

II.

Merre tovább? – 2013. január 1. után
Hajléktalanügyi országos konferencia 2012.

Merjünk álmodni – vagy csak egyszerűen gondolkodni és cselekedni
2013. január 1-től

Adóügyi változások

Bevezetik a 90 napon túl is **üresen álló lakások extra adóztatását**, az önkormányzati lakások körében plusz teherrel.

Bevezetik a **lakások bérbeadásából származó jövedelem teljes adómentességét**, amennyiben a tulajdonos az önkormányzat által szociálisan rászorult, illetve hajléktalan személy, vagy ún. védett fogyasztónak adja bérbe a lakását.

Bevezetik – önkormányzati körben - a (vagyon) **ingatlanadó-mentességet**, amennyiben a tulajdonos... /lásd fent/

Bevezetik a **végrehajtási illeték háromszorosára emelését**, amennyiben a végrehajtás tárgya a szociálisan rászoruló személy által lakott lakás – ebben az esetben a megemelt illeték megfizetése **a végrehajtást kérőt terheli**

HA NEM CSAK...

Merre tovább? – 2013. január 1. után
Hajléktalanügyi országos konferencia 2012.

Merjünk álmodni – vagy csak egyszerűen gondolkodni és cselekedni

2013. január 1-től

Egyéb változások

- Hatályba lép a „**Magánszemélyek csődeljárásáról**” szóló törvény
- Az FHB lebonyolításával új, országos „**lakásért életjáradék**” **program indul** a magántulajdonú lakásokban élő eladósodott családok adósságrendezése érdekében
- Hatályon kívül helyezik az ún. szabálysértési törvény „közterületen életvitelszerűen lakókra” vonatkozó szakaszát – s ezzel egyidejűleg **országos program indul (EU-s forrásból) 2000 közterületen élő ember támogatott lakhatásba segítésére**
- A lakásépítési „szocpol” kedvezményt – kísérleti jelleggel, egyes támogatott programok esetében (városrehabilitáció, telepfelszámolás) - **kiterjesztik a hosszú távú bérletek körére is**, a támogatás összegének jövedelemfüggő formában történő meghatározásával
- Változnak az ún. lakástörvény egyes szabályai is: **a megüresedő önkormányzati lakások kizárólag szociális alapon adhatóak bérbe**, amennyiben a településen él szociális lakásigénylő, pontosítják a lakbér-megállapítás szabályait, évente csak egyszer lehet lakbért emelni, ismét 90 napra növelik a felmondási időt, megszüntetik a többszörös lakáshasználati díj rendszerét, amennyiben a lakó szociálisan rászorult.
- A végrehajtásról szóló törvény úgy módosul, hogy az eljárás során hivatalosan meg kell keresni a lakóhely szerinti önkormányzatot, vizsgálja meg, nem jogosult-e (nem volt-e jogosult) az érintett család olyan pénzbeni szociális támogatásra, melyet ténylegesen nem kap. **A jogosultság elbírálásáig az eljárást fel kell függeszteni, jogosultság esetén új eljárást kell lefolytatni.**

Merre tovább? – 2013. január 1. után
Hajléktalanügyi országos konferencia 2012.

Merjünk álmodni – vagy csak egyszerűen gondolkodni és cselekedni

2013. január 1-től

Szociális törvénnyel összefüggő változások

- A szociális törvény előírásának megfelelően **valorizálják a normatív lakásfenntartási támogatás összegét** – és öt éves program indul a korábbi években elmaradt valorizálás pótlására
- A járási rendszer bevezetésével párhuzamosan minden járásban, az egyes települések lakosságszámától függetlenül **biztosítják mindenki számára a hozzáférést az adósságcsökkentési támogatáshoz**, illetve az adósságtanácsadó szolgáltatáshoz.
- Egyes pénzbeli támogatások esetében – a feltételek kiterjesztésével és az összeg megemelésével párhuzamosan – **bevezetik a visszatérítendő támogatási formát**, illetve lehetővé teszik a nyújtott támogatás egy részének jelzálogként, illetve örökösödési teherként történő bejegyzését
- Bevezetik a „**szociális lakásotthon**” ellátási formát, mely az intézményi ellátás és a bérlakás közötti átmeneti forma, ahol a lakhatás és a szociális szolgáltatások nyújtása szorosan összekapcsolódik – ennek részeként **minden önkormányzati bérlakásban élő jogcím nélküli lakó esetében ennek megfelelő szerződést kötnek**

Merre tovább? – 2013. január 1. után
Hajléktalanügyi országos konferencia 2012.

Prológus

Merre tovább? – 2013. január 1. után
Hajléktalanügyi országos konferencia 2012.

Közelebbi önmagunkról – segítői szerep alternatívák (2011. augusztus...)

Hol tartunk?!

Nyílt, indulatos támadás indult a hajléktalan emberek ellen!

A polgárok részéről?

A szervezetek részéről?

Nem, a politika-csinálók részéről.

Miért? Mi ennek az oka? Miért éppen a hajléktalanok?

Mert gyengék és védtelenek?

Ezen lehet levezetni, ezzel lehet elfedni más országos, vagy helyi konfliktusokat?

... egyéb hipotézisek lehetségesek...

Nem lettek könnyű préda, könnyen bűnbakok.

Miért?

A hajléktalanellátók helye és szerepe az Új Rendszerben

Szerep alternatívák

Segítő szerepek

Bezárkózás a segítő világba

Nyitás a laikus segítőik, önkéntesek, érintettek csoportjai felé

Segítő szerep erősítése, fenntartása

Nyitás új probléma-csoportok befogadására

Letargia, vagy megújulás?

Frustrálódás, vagy az értékek és célok tisztázása?

A hajléktalanellátók helye és szerepe az Új Rendszerben

Szerep alternatívák

Viszony a represszív módszerekhez

Tiltakozás a represszív módszerek ellen

A represszív módszerek elutasítása

Aktív/passzív ellenállás?

Koegzisztencia (együttélés) a represszív módszerekkel

Kooperáció a represszív szervezetekkel

Represszív szervezetek humanizálása

Social-police mix?

A hajléktalanellátók helye és szerepe az Új Rendszerben

Szerep alternatívák

Viszony a nem-ellátó érdekvédőkhöz

Egyéni, lokális és tágabb érdekvédelem

Konfliktus vagy kooperáció az érdekvédő hajléktalanokkal?

Konfliktus vagy kooperáció a (bal-, vagy jobb-) radikális csoportokkal?

...

Merre tovább? – 2013. január 1. után

Hajléktalanügyi országos konferencia 2012.

Merre tovább?!

Hatalmi és érték-viszonyok jelentős átrendeződése

Emiatt mindenki helye, szerepe változóban

Az ugyanott, az is más

A változó – merre?

Maradjunk sokfélék!

Sokféle értékkel, érzéssel, világnézettel, véleménnyel

Ismerjük meg és ismerjük el a különbségeket

Ne cseréljünk és ne maszatoljunk különböző szerepeket

A szociális segítő, a rendőr stb. tegye a maga dolgát

**Ha össze lehet egyeztetni a célokat, értékeket, akkor
összehangoltan tegyék**

Közelebbi önmagunkról – segítői szerep alternatívák (2011. augusztus...)

Merre tovább?!

Ha az „Új Rend” egyes képviselői
megbélyegzésre, kizsorításra, kriminalizálásra, további elnyomorodásra
játsszanának, akkor az
heves társadalmi konfliktusokhoz, káoszhoz, devianciákhoz vezet.

A „Rend” mi szerintünk ott kezdődik,
ahol minden embernek van otthona.

„Tiszta ágyat és tiszta asszonyt
Álmodik s vígan felkacag,
Kicsit több bért, egy jó tál ételt,
Foltatlan ruhát, tisztességet
S emberibb szavakat.”

(Ady Endre: Álmodik a nyomor)

A Rend – Az Új Rend – az új rendiség

Merre tovább? – 2013. január 1. után
Hajléktalanügyi országos konferencia 2012.

A Rend – Az Új Rend – az új rendiség

Merre tovább? – 2013. január 1. után
Hajléktalanügyi országos konferencia 2012.

Merre tovább? Rossz kérdések – rossz válaszok?

Közelebbi önmagunkról – segítői szerep alternatívák 2012. augusztus

Együtt vagy külön?

**Kint? – Bent?
Lent? – Fent?**

Ki merre lát - szana-szét?

Felelősségek?

„Parancsra tettem!”?

**A közösség védelme – mások
szabadságának/szuverenitásának
/életének korlátozásával?**

„Hosszú kések éjszakája”?

HA CSAK...

HA NEM CSAK...

Merre tovább? – 2013. január 1. után
Hajléktalanügyi országos konferencia 2012.

Merre tovább? – 2013. január 1. után
Hajléktalanügyi országos konferencia 2012.

Köszönöm a figyelmet!